N°. 3465. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 27 SEPTEMBER.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 25 September.

De beraadslagingen der Eerste Kamer over haar adres, ten antwoord op de troonrede, hebben slechts één belangrijk onderwerp aangeraakt, de wateraftappingen namelijk, die in België ten behoeve van 't irrigatie-kanaal geschieden. De heer van Andringa de Kempenaer had in het adres eenige aanleiding gevonden, om daarop te wijzen. Het heeft den minister van Buitenlandsche Zaken er toe gebragt, om eenige inlichtingen te geven omtrent den stand der zaak. Zijne Excellentie heeft in de eerste plaats vruchteloos uitgeweid over de moeijelijkheid, om te komen tot eene juiste bepaling van de schade, die ons door de aftappingen wordt toegebragt. Wij weten allen, dat de laatste twee jaren droog zijn geweest, en dat de Maas vele ondiepten heeft. Maar daarin is juist eene reden te meer, om tegen de aftappingen te waken. In de tweede plaats geeft de minister eenige ophelderingen ten beste over de gevoerde onderhandelingen. De tegenwoordige Regering is getreden in de voetstappen der vorige en heeft gemeend, dat zij, alvorens ons regt te doen gelden, eene poging tot minnelijke schikking moest doen. Er is derhalve eene internationale kommissie te Brussel gevormd geworden. Van de zijde van België zijn ons voorstellen gedaan, die afgewezen zijn. Op onze beurt hebben wij toen voorstellen gedaan, die door de Belgen zijn afgewezen. De voorstellen van onze zijde uitgegaan hadden ten doel: 1°. de wateraftappingen te beperken; en 2°. de bedding der Maas te verbeteren door de overname van de helft der kosten. België is daartoe niet toegetreden, omdat het beweert, meerderen afvoer van water, dan door ons wordt toegestaan, te kunnen vorderen. Desniettegenstaande heeft onze Regering onze voorwaarden op nieuw aan het kabinet te Brussel in overweging gegeven. Moeten die andermaal worden verworpen, dan zou de tijd genaderd zijn, waarop wij zouden kunnen overgaan tot het inroepen van ons goed regt door het nemen van maatregelen om dat te handhaven.

De heer Regout zou liever korte *metten* gemaakt zien, omdat hij meent dat wij al dien omslag niet noodig hebben. De zaak had moeten blijven bij den minister van Binnenlandsche Zaken, die door middel van een enkel briefje den waterstand had kunnen regelen te Maastricht. Hij acht de zaak verkeerd behandeld; hij wenscht dat de onderhandelingen niet langer gerekt, maar afgebroken worden. Dan zal de taak gemakkelijk en eenvoudig zijn, dewijl de minister, des noodig, de sluis te Maastricht kan laten afsluiten.

De minister van Buitenlandsche Zaken herhaalt, dat hij met het naburige België zoo *cavalièrement* niet meent te moeten omspringen. Wij hebben met België te velerlei betrekkingen, dan dat wij alvorens tot uiterste te komen, niet eerst zouden moeten beproeven of er kans is om zich in der minne te verstaan. Als die poging zal mislukt zijn, zal de Regering niet nalaten met die kracht te handelen, die de traktaten haar geven om ons regt te doen gelden.

De Tweede Kamer heeft gisteren, toen zij kennis kreeg, dat hare kommissie met het opstel van een adres klaar was, besloten dat ontwerp alléén te laten drukken voor de leden der Kamer. Dat is was nieuws, 't welk misschien voorleden jaar kan zijn ingevoerd, maar voorheen niet gebruikelijk was. Het heeft misschien zijn ontstaan te danken aan het geraas, voor een paar jaren door eenige dweepers gemaakt, toen de sektiën der Kamers goedvonden aan het koncept-adres nog eene betuiging van gehechtheid aan het Koninklijk Huis toe te voegen, eene betuiging die door de kommissie gaarne werd opgenomen. Er is toen eene beweging gemaakt alsof de bekwame redakteur van het oorspronkelijke stuk met een deel der Kamer een gezette vijand was van de Koninklijke dynastie. Wij beleefden toen de belagchelijke proefnemingen van politiekers, die ons Nederlanders voor kinderen aanzagen en het „Oranje boven" nog tot een partij-kreet maakten. Die tijden zijn thans ver vervlogen. Het Nederlandsche volk is wel degelijk geëmancipeerd; en de kinderpolitiek van die dagen is voor altijd te slapen gelegd. Nu moge men nog pogingen doen om van het „Oranje boven" een wapenkreet te maken van burger tegen burger; het getij is verloopen, en de bakens zijn verzet. Wie heeft er oor of oog voor dezulken, die in hunnen slaap niet weten, dat de tijd voorbij gaat en het heden verwarren met een nooit te herroepen verleden?

Onder de *curiosa* behoort wat nu en dan aan 't licht komt over den stand der Bijbel-quæstie onder de Protestanten. De Bijbel alléén is immers voor hen alles. En toch, van dien Bijbel is men niet eens zeker! Men twist er over zoo zeer, dat niet een enkel gedeelte van den Bijbel buiten schot is gebleven. Nu heeft zich de vraag opgedaan, *in hoeverre het noodig en goed is, dat men de gemeente bekend make met historiesch-kritische onderzoekingen der godgeleerde wetenschap van de H. Schrift*. Deze vraag is ter beraadslaging gebragt in de Friesche predikanten-vereeniging te Dokkum. En welk is het geleverde antwoord? Een der broeders, die bijval vond, heeft zich aardig uit de moeijelijkheid gered. Hij heeft *„ja"* geantwoord, onder voorwaarden, die het *„ja"* op *„neen"* doen uitkomen.

Mag het volk onder de Protestanten kennis krijgen van de boeken, die de Protestantsche wetenschap uit den Bijbel ligt? Ja wordt er gezegd, 1°. in zoo verre als die onderzoekingen geleid hebben tot welgegronde resultaten. 2°. *in zooverre* (het volk) *vatbaar is die te erkennen*. 3°. in zoo verre zij *dienstbaar kunnen zijn* aan den opbouw „der gemeente", en 4°. in zoo verre als dit dienen moet om de woelingen van ongeloof of bijgeloof tegen te gaan.

Zoodoende is het dan, volgens de Friesche predikanten-vereeniging, uitgemaakt, dat men buiten de gestelde voorwaarden, die zelden voorkomen, het volk omtrent den Bijbel moet laten in dwaling, en boeken en teksten van de H. Schrift die men valsch acht voor echt bij het volk moet laten doorgaan. Is dit niet zeer kurieus?

Wat een zonderlinge figuur maakt hier de Protestantsche wetenschap, die de behoefte gevoelt om de vruchten van haar onderzoek aan het volk te onthouden?

En met welk een opregtheid wordt hier de Bijbel gehandhaafd als het woord Gods, middelerwijl men het geen valsch wordt verklaard, als echt in handen van het volk zal laten blijven.

En dan heeft men de naïeveteit om openbaarlijk in de officiëele *Kerkelijke Courant* belijdenis te doen van dit overheerlijk plan van misleiding der gemeente!

Een onzer lezers in de rezidentie meldt ons, dat op de Vrijdagsche markt aldaar een of ander kolporteur van boekjes en traktaaktjes zich niet vergenoegt met zijne waar uit te stallen, maar haar aanpredikt en openbaarlijk de R. K. godsdienst aan te randen en te beleedigen. Als dat waar is, — hetgeen wij op dit oogenblik niet kunnen onderzoeken, — dan vestigen wij daarop de aandacht van wie het aangaat. Indien het aan een predikant niet geoorloofd is om op de openbare straat zijne predikatiën te houden, dan weten wij niet op welken grond een kolporteur daartoe zoude zijn geregtigd.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal heden middag wederom eene zitting houden.

Het heeft Z. M. behaagd aan HD. beminden zoon, Z. K. H. den Prins van Oranje, generaal-majoor, kommandeerende de rezerve-brigade, een buitenlandsch verlof te verleenen, voor den tijd van veertien dagen. Z. K. H. zal zich gedurende dien tijd naar Wiesbaden en Stutgard begeven, en in de helft der volgende maand derwaarts vertrekken. Gedurende de afwezigheid van den Kroonprins, zullen de funktiën van kommandant der rezerve-brigade worden waargenomen door den kolonel-kommandant van het regiment grenadiers en jagers.

In den *Schat der Gezondheid* vindt men eenige opgaven omtrent de sterfte in Rotterdam, getrokken uit de verslagen van de plaatselijke geneeskundige kommissie aldaar aan den Gemeenteraad. Deze opgaven doen zien, dat de sterfte in Rotterdam veel grooter is dan in andere steden, zelfs dan in Amsterdam. Zoo stierf daar:

in 1853	1	inwoner	op de	23
in 1854	1	„	„ „	30
in 1855	1	„	„ „	26
in 1856	1	„	„ „	30
in 1857	1	„	„ „	34

terwijl in 1856 te Amsterdam slechts 1 van de 41 personen stierf. De grootere sterfte te Rotterdam moet worden toegeschreven aan de meer dan buitengewone kindersterfte. In 1856 waren er van de 100 gestorvene 55 en in 1857, 52 die nog niet den ouderdom van 5 jaren hadden bereikt, terwijl te Amsterdam in 1856 dit getal slechts 42 van de 100 bedroeg. Van de 4075, die in 1857 te Rotterdam geboren zijn, stierven er 1016 voor dat het jaar ten einde was. Van elke 4 kinderen, die daar geboren worden, is er dus een die het einde van het eerste levensjaar niet bereikt.

De heer Gruau de la Barre, te Breda gevestigd, en bekend als schrijver van verscheidene werken over Lodewijk XVII van Frankrijk, heeft zich op nieuw als warm vriend en verdediger der „miskende regten" van wijlen den „hertog van Normandië" doen kennen, door de uitgave van een geschrift dat dezer dagen te Breda bij Broese & C°. het licht zag en tot antwoord op een artikel in de *Revue Contemporaine* strekt. De gehechtheid van den schrijver aan Naundorff straalt weder in elken regel van dat nieuwe geschrift door, hetwelk inderdaad opmerking verdient om de volharding waarmede de heer Gruau de la Barre den strijd volhoudt.

(*Amst. Cour.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 24 September.

In deze zitting heeft de heer Anemaet, nieuw benoemd lid in het hoofdkiesdistrikt Zierikzee, de bij de Grondwet gevorderde eeden in handen van den voorzitter der Kamer, daartoe door Zijne Majesteit den Koning gemagtigd, afgelegd, en zitting genomen.

De voorzitter heeft voorts kennis gegeven, dat de kommissie, belast met het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, met haar ontwerp gereed is en dit ter tafel heeft gebragt. Dat stuk zal voor de leden gedrukt, rondgedeeld en naar de afdeelingen tot onderzoek verzonden worden.

De Vergadering heeft daarna besloten, om, naar aanleiding van het voorschrift, vervat in art. 132 van het reglement van orde, de werkzaamheden, die in de vorige zitting onafgedaan bleven, voor zooverre zij niet de behandeling van voorstellen des Konings betreffen, te hervatten. Onder deze behooren onder anderen:

het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis betrekkelijk de opheffing der tienden, waaromtrent het eindverslag werd uitgebragt;

het voorstel van den heer van Nispen van Sevenaer en acht andere leden tot afschaffing van den accijns van het geslagt, waaromtrent het eindverslag werd uitgebragt;

het voorstel van den heer van Nispen van Sevenaer en acht andere leden tot amortizatie van schuld, waaromtrent het Voorloopig Verslag onbeantwoord is gebleven.

Voorts: onderscheidene regerings-bescheiden, waaromtrent door de betrokken kommissiën nog geene rapporten werden uitgebragt.

De Kamer heeft daarna verkozen de heeren Wintgens en Mackay, tot leden der kommissie voor de huishoudelijke aangelegenheden gedurende het zittingjaar en voorts tot leden van de kommissie voor stenografie de heeren Wintgens, Gevers Deynoot en de Brauw.

MEPPEL, 23 Sept. Heden nacht heeft er in het nabijgelegen dorp Kuinerwold een brutale diefstal plaats gehad. De dief of dieven hebben zich namelijk toegang weten te verschaffen in het kerkgebouw der Herv. gemeente aldaar, en er verscheidene kerkboeken van zilveren haken enz. beroofd. De boeken zelven zijn door hen in de grootste wanorde achtergelaten. Tot op heden heeft men nog niets van de dieven, of van het ontvreemde, kunnen ontdekken.

(*H. & Eff.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Sept. Het heeft verwondering gebaard dat in het met zooveel tevredenheid geschreven artikel van den *Moniteur* over het verdrag met China, volstrekt niets gevonden wordt of men waarborgen van de Chineezen heeft geëischt voor de stipte vervulling van het traktaat, en waarin die bestaan, daar men bij gemis van die waarborgen, wel eens verpligt zou kunnen wezen een nieuwen oorlog te beginnen.

— Volgens een korrespondentie van hier aan de *Indépendance belge*, zou de senator Mimerel, een groot fabriekant in het noorder departement, naar Biarritz zijn vertrokken, op het oogenblik dat de bladen over de administratie in Algerië strijd voerden, om den Keizer een schrikbeeld te vertoonen der gevolgen, die te verwachten waren, wanneer prins Napoleon met zijne handels-hervormingen in Algerië zou komen. Eenige dagen later verscheen, zoo als men weet, het merkwaardig artikel in den *Moniteur*, waarbij gemeld werd, dat er in Algerië geene veranderingen zouden plaats hebben

— De *Siècle* zal morgen een uitgebreide nota van den minister van Binnenlandsche Zaken bevatten, waarin de heer Delangle verscheidene artikelen wederlegt, welke genoemd blad tegen de administratie van het openbaar ondersteunings-fonds gerigt had. Die nota stemt toe dat er inderdaad 2,899,910 franken voor het personeel der beambten is uitgegeven. Daarentegen is de som, besteed voor hetzelfde doel aan bedden, hemden, voedsel verlichting, wasch enz., overdreven; doch men zegt niet in hoever dit cijfer overdreven is.

De lijst der beambten, welke de *Siècle* wenscht dat openbaar worde gemaakt, wordt elk jaar aan de bevoegde overheid overgelegd en kan daarvan inzage genomen worden. Wat de door den *Siècle* begeerde geheele hervorming der ondersteuning aan huiszittende armen betreft, uit de nota blijkt, dat die bereids sedert 20 April 1853 is ingevoerd en nieuwe reglementen sedert 1 Jan. 1854 worden nageleefd. De direkteur der openbare ondersteuning heeft dien maatregel in 1853 voorgesteld, en sedert zijn de huiszittende armen niet meer verpligt den hun verleenden bijstand aan het hospitaal te halen. Hiermede had de *Siècle* bekend moeten zijn geweest. Meer dan 31,000 personen, die vroeger naar het gasthuis moesten worden gebragt, ontvangen nu geneeskundige hulp en ondersteuning te huis. Het oogenblik was overigens slecht gekozen om de administratie aan te vallen, daar zij juist hare pogingen vermeerdert om het lot der armen te verbeteren, en gestichten opprigt, die geheel Frankrijk benijdt, terwijl de Keizer voor de armen en arbeidende klassen instellingen grondt, waaraan niemand vroeger gedacht heeft.

— Sommigen vinden de veroordeeling van Prost te hard. De regtbank heeft evenwel op grond van opligterij het vonnis geveld, uithoofde Prost dividenten nam en uitdeelde, terwijl er geen winst maar verlies bestond; omdat hij de jaarlijksche rekening en verantwoording vervalschte en door verzonnen balansen nieuwe aktionnairs lokte, enz. Gewoonlijk wordt een en ander ter beuze als knapheid aangemerkt. Wat zijn advokaat ter zijner verdediging kon aanvoeren was niets anders, en daarop legde hij den meesten nadruk, dan dat Prost van administratie voeren niet het minste verstand had en mitsdien met de verwarring en valschheden in zijne boeken niet bekend was geweest. Is dit waar, dan is het te onvergeeflijker, van honderden en duizenden de gespaarde penningen uit den zak te hebben gelokt om zich tot een financiëel hervormer der Staten te maken. De advokaat der civiele partij bewees evenwel, dat Prost zulk een slecht rekenmeester niet was, dan het scheen, toen hij dividenten ten nadeele van het kapitaal uitdeelde. Prost was namelijk aktionnair voor 100,000 fr. namelijk voor 1/30 van het kapitaal, bovendien genoot hij 40 % in de winst, behalve zijn vast jaarwedde. Werd nu bij voorbeeld een millioen van het kapitaal (als een voorgewende winst) in den vorm van dividenten uitgedeeld, dan verloor Prost aan de eene zijde als aktionnair omstreeks 34,000 franken, maar anderzijds stak hij 400,000 franken als direkteur in zijn zak, zoodat hij zijn aktionnairs, terwijl hij hun edelmoedig divendenten uitdeelde, toch 356,000 ontvreemdde. Dit kunststuk moet in aanmerking worden genomen, wijl het zekere dividenten-uitdeelingen bij andere niet-winstgevende ondernemingen verklaart. De zoogenaamde *Conseils de Surveillance* zouden alleen dit euvel kunnen wegruimen, indien zij ernstig wilden. Het proces van Prost heeft getoond hoe zelden dit het geval is. De leden van den raad van toezigt zijn dan ook solidair tot vergoeding veroordeeld.

— Immer wordt van een huwelijk van generaal Canrobert gesproken, doch 't is nu niet meer de dochter van een Hidalgo, maar die van een schatrijk eigenaar van smeederijen in Champagne.

— Er bestaan in Marokko, zoo als men weet, twee magtige partijen, die er zich de oppermagt betwisten, namelijk de eene steunt op den vrede met Frankrijk en is eensgezind met den Keizer, terwijl de andere zich om den Erfprins schaart. Deze laatste, de oorlogsgezinde partij, wordt in zekere mate bedwongen door den eerbied, dien zij voor den ouden Keizer heeft, doch wrevelig onderwerpt zij zich aan dien breidel. Op de grenzen, waar dit minder in aanmerking wordt genomen, is nu en dan de vrede soms geweldig gestoord, en Morokkaansche stammen vallen, als zij kunnen, hunne naburen de Franschen in Algerië aan en plunderen hen. Van Frankrijks zijde onthoudt men zich wijselijk veel gerucht daarvan te maken, ten einde te verhoeden er een oorlog uit ontsta, die de laatste sporen van Abderrhamans gezag zou doen verdwijnen. Bovendien meent men ongetwijfeld de bescherming in aanmerking te moeten nemen, die Engeland openlijk aan het Marokkaansche rijk leent.

Een en ander zal misschien aanleiding hebben gegeven tot de geruchten, die onlangs in omloop waren nopens oproerigheden in Marokko of te Oran.

— Ten gevolge van een val uit zijn rijtuig is vorst Ghika plotseling overleden. De treurige dood van den bekenden paardenminnaar herinnert aan den even noodlottigen dood van den hertog van Orleans. Op de volgende wijze is het ongeluk gebeurd. Vorst Ghikas paarden geraakten in den Champs Elysées op hol, en hij werd uit het rijtuig en de koetsier van den bok geslingerd. Men droeg den vorst in het huis eens apothekers, waar hij tegen 8 ure 's avonds den geest gaf zonder zijn bewustzijn te hebben herkregen. Zijn hersenpan was verbrijzeld. Zijn landslieden zijn door zijn overlijden zeer getroffen; hij was een der kandidaten voor de waardigheid van Hospodar in Wallachije.

— De Turijnsche bladen verheelen niet dat graaf de Cavour Frankrijks meening heeft gevraagd, alvorens aan Rusland de magazijnen van Villefranche ter beschikking te geven. Tusschen Rusland en Frankrijk heerscht immer de beste verstandhouding en hier stelt men alles in het werk om in naauwere betrekking met die landen te komen.

— Gisteren is in de kerk der missionnarissen een *Te Deum* gezongen om God voor het traktaat met China te danken.

— Onder de kunsten, die in het *Hippodrôme* vertoond worden, behoort dat een herkules een kanon op de schouders neemt, het met los kruid en een stuk papier als prop doet laden, het vervolgens met een lont aansteekt en afschiet, het altijd op zijn schouders houdende en zonder dat de schok hem iets schijnt te deeren. Deze sterke man heeft ook meermalen in het buitenland en onder anderen te Amsterdam zijn kunsten vertoond. Bij een der laatste voorstellingen is de prop, in plaats van zooals gewoonlijk de rigting te nemen van den gang, waaruit de paarden en de rijders in den cirkus komen, op den arm van een der toeschouwers aangeland, en heeft dien zoo gevoelig geraakt, dat de man bewusteloos nederzeeg en een wond ontving, die nog langen tijd behandeld zal moeten worden eer zij genezen is. De sterke man moet zich voor de policie wegens onvoorzigtigheid of ligtzinnigheid verantwoorden.

— Nopens den Yang-tze-Kiang, leest men het volgende: Die stroom, ook genoemd *de Zoon des Oceäans*, is met den Hoang-ho (gele stroom), dien hij in uitgestrektheid en diepte overtreft, de grootste waterweg in in China. Hij heeft geene andere mededingers op aarde dan de Missisipi en de Amazonen-rivier. In zijn geheele lengte doorloopt hij met de zonderlingste kronkelingen het rijk. Hij ontspringt in de nabijheid van de gele rivier, ver van de grenzen, in het Kokonor gebergte, een China begrenzend land, dat het van Thibet scheidt. De naam Kiang, waaronder hij algemeen bekend is, is geen eigen, maar een algemeene naam, dien de Chineezen aan al hunne groote waterwegen geven, hij beteekent „stroom bij uitnemendheid", „stroom der stroomen". De Yang-tze ontvangt daarom den naam van Kiang niet dan in de provinciën, waar zijne bedding, uitgebreid door het water der rivieren, die er zich in uitstorten, een grootsch gezigt oplevert. In Europa is hij onder den naam van „Blaauwe rivier" bekend; maar deze benaming heeft geene beteekenis, daar de kleur der wateren van den Yang-tze, daartoe volstrekt geen reden geeft. Overigens is zijn naam in China niet juist bepaald, want hij verandert in het oneindige in elke provincie, die hij doorloopt.

In de nabijheid van de „Gele rivier" ontspringende, scheidt de Yang-tze-Kiang zich plotseling van deze, door zuidwaarts te stroomen, terwijl de Gele rivier noordwaarts loopt. Voorcerst slingert hij zich door de provinciën Yun-nan en Ssetchouen, waar hij den naam van „stroom met het gouden zand" neemt; vervolgens zijne rigting naar het noordwesten en Oosten nemende, ontvangt hij de overtollige wateren van het grootste meer van China, de Tong-ting-hou. Verder dient hij tot vergaarbak van een ander meer, van de Po-hiang-hou in de provincie Kiang-si; eindelijk werpt hij zich niet verre van de monding van den Hoang-ho in de Gele zee, waar hij zich groot en diep als een meer vertoont.

Ondanks hij langs zijnen weg overvloed en vruchtbaarheid doet ontstaan, veroorzaakt hij ook in vele oorden door zijne menigvuldige overstroomingen verwoesting en onvruchtbaarheid. In sommige provinciën verschilt zijn breedte van een halve mijl tot vijf mijlen, zoodat men hier en daar van den eenen den anderen oever niet zien kan. Aan zijne monding bedraagt zijne breedte zeven mijlen. De diepstgaande schepen kunnen hem tot 450 mijlen van zijn monding opvaren. De Chineezen zijn vol bewondering voor dien stroom en zij zeggen: „De zee is grenzeloos en de Yang onpeilbaar."

ENGELAND.

LONDEN, 23 Sept. Luidens een brief uit Kalkutta in den *Times* zou het er met de oproerige Sepoys slecht uitzien. Volgens de mededeelingen van elk hunner die in handen der Engelschen valt, strijden zij zonder doel, zonder plan en alleen met het oogmerk, om hun leven te verdedigen en den geroofden buit te redden. De vlugtelingen van Gwalior, bij voorbeeld, zijn na een reeks van vruchtelooze bewegingen in Meywar gevallen door een moeras, dat voor de kanonniers ontoegankelijk was. Ieder hunner is met gouden mohuns overladen. Zijn gordel, randsel en haren zijn met deze munt gevuld, waaraan niet alleen om de waarde, maar ook omdat zij gemakkelijk te verbergen is, de voorkeur wordt gegeven. Men spoort dan ook overal die wandelende schatkamers na. De boeren houden deze stroopers in het oog met het geduld van speurhonden, en hebben zij er eenigen ontdekt, dan maken de plaatselijke troepen er jagt op, want voor de laatste is er overwonnen man een fortuintje. De Budmashes, waar van de Sepoys gaarne bondgenooten hadden gemaakt, vinden het voordeeliger hun den hals af te snijden, en deze ongelukkigen, door de Europeanen vervolgd, door de Radjaas en landlieden als wilde dieren gejaagd, hebben noch den moed om slag te leveren, noch om een vaste stelling in te nemen, noch om zich te verstrooijen. De spionnen zeggen, dat hun rampen verschrikkelijk zijn. Te Bondee hadden zij slechts om den anderen dag voedsel, en dikwijls werd hun dit nog door de dorpelingen afgenomen. Na men verneemt zijn zij niet meer dan een ongeregelde bende, waarvan men weinig meer te vreezen heeft.

— Gisteren is de sekretaris van de trans-atlantische telegraaf-kompanjie van Valentia te Londen aangekomen. Men heeft nog niet alle hoop opgegeven dat men van den kabel verstaanbare seinen zal verkrijgen. Waarop de verwachting zich grondt is niet bekend.

De heer Barley zegt in zijn verslag: „De tegenstand der beschadigde plaats schijnt minstens over een kabellengte van 10 mijlen te bestaan, doch is waarschijnlijk grooter. Laat het nu evenwel 10 mijlen zijn en stelt men dat op Newfoundland slechts 180 cellen der batterij van Daniel zijn aangewend, dan zou toch de sterkste stroom, die gedurende mijne tegenwoordigheid is opgemerkt slechts het $\frac{1}{24}$ der kracht bevatten, die hij bevatten moest, indien er slechts *éene* beschadigde plek was. Overweegt men evenwel dat men ginder met sterkere toestellen werkt en dat de gezegde plek een tegenstand aanbiedt van 10 kabelmijlen, dan is het duidelijk dat op een verder punt nog eenig gebrek moet bestaan, 'twelk ik niet kan ontdekken, zoolang de gemeenschap met Newfoundland afgebroken is.

„Uit de officiëele verslagen (van den *Agamennon*) meen ik te mogen besluiten, dat er vóór de nederlating van den kabel, op 560 mijlen van het eene en 640 mijlen van het andere einde, deze reeds aan boord van den *Agamennon* beschadigd was. 't Is overigens niet onwaarschijnlijk, dat de izoleering door de sterke stroomingen der geleidingszwenkingen geleden hebben, en de kabel nog voor het seinen geschikt zou zijn geweest, indien men een mindere kracht had aangewend.

„Om mij daarvan te overtuigen, hechtte ik aan de kabel een stuk draad met een gutta-percha bekleeding. In het laatste maakte ik eene kerf, om het water met den draad in aanraking te brengen, boog vervolgens den draad, zóódat de kerf gesloten scheen, en legde hem op den bodem van een met zeewater gevulden bak. Naauwelijks waren er eenige seinen in den kabel of tevens in mijn draad gegeven, of de elektriciteit bragt in de kerf van den draad een opening van bijna 1/10 duim diameter voort. Wendde ik de meeste kracht op den proefdraad aan, dan ontstond er in de gutta-percha onder water een opening van ½ duim, en deze dreef in haar verbrand toestand boven.

„Door die proefneming is het bewijs geleverd, dat het zeer gevaarlijk is sterke stroomingen te doen ontstaan, als eenmaal de izoleerende bekleeding beschadigd is. Doch zelfs wanneer die niet beschadigd is, zou de lei-draad, zoo als hij thans is, te zwak zijn. Ware hij grooter in omvang, dan zouden er minder sterke stroomingen noodig zijn geweest en men had meer snelheid en juistheid verkregen. Zoo als de zaken thans staan is er nog te verwachten dat men verstaanbare seinen van ginder erlangt."

— De *Times* was dezer dagen het onderwerp van een artikel in de meeste Fransche bladen: het ten opschrift had: *Het verval van den Times.* Daar

tegen verklaart de *Siècle* van heden, dat de *Times* nooit in zulk een grooten bloei verkeerde als thans, en dat het getal zijner verspreide exemplaren in verhouding tot die der andere Engelsche bladen staat als 4 tot 1.

— Nopens de muiterij der gevangenen te Portland leest men, dat een veertigtal hunner, toen zij naar den arbeid gingen eensklaps op een gegeven sein, in de nabijheid der steengroeve, waaraan zij gebruikt worden, hunne wachters aanvielen. Maar de overheid, sedert een paar dagen argwaan voedende, had maatregelen genomen. Een piket der milicie dreef de muiters met gevelde bajonnet op de vlugt en spoedig werden de belhamels gevat. Uit de afgelegde bekentenis blijkt dat zij voornemens waren geweest hunne wachters te vermoorden, vervolgens de gevangenis in brand te steken, de dorpen op het eiland te plunderen en dan naar het vasteland over te steken.

De magt, die men tegen hen aanvoerde bestond uit 250 wachters en 200 man milicie, terwijl de muiters slechts met hunne werktuigen gewapend waren. De oorzaak der muiterij schijnt de volgende te zijn: Ten jare 1853 werd een akte uitgevaardigd, die de reglementen betreffende den dwangarbeid bepaalde en het uitzigt op een vermindering van straf gaf. De onevenredigheid die ten gevolge daarvan tusschen verscheidene veroordeelden ontstond schijnt sommigen hunner tot muiterij te hebben aangespoord.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 22 Sept. De vermaarde reizigster Ida Pfeiffer is gisteren in zeer lijdenden toestand aangekomen en is voornemens hare overige levensdagen bij haren broeder in Wiener Neustadt door te brengen.

— Reeds vroeger hebben de bladen melding gemaakt van een plan om een elektrischen telegraafdraad van de Amerikaansche westkust over Siberië naar Europa te leggen. De Russische *Invalide* komt thans bepaald op dit plan terug en tracht te bewijzen, dat de dépêches langs die lijn minder kosten zullen veroorzaken. dan langs den transatlantischen kabel, wiens voortdurend gunstige rezultaten altoos nog twijfelachtig zijn. De afstand van Portland, bij de Columbia-rivier aan den stillen Oceaan, tot Moskou bedraagt 2000 mijlen, welke strekking niet zoo groot is als zij oppervlakkig wel schijnt, wanneer men slechts in het oog houdt, dat de verschillende telegrafen in de Vereenigde Staten eene gezamenlijke lengte van 7000 mijlen hebben. De lijn zou dan door de Russische bezittingen in Amerika, over de Aleutische eilanden naar Kamschatka en verder naar den Amur en door Siberie loopen. Nu ligt het wel gereedelijk voor de hand, dat Rusland en Amerika bij die lijn veel meer belang hebben dan het westelijk Europa, doch het blijft tevens de vraag, welken invloed de winter in de Arctische gewesten op zulk eene onderneming zou uitoefenen. Met dat al gelooft het genoemde Russische blad te kunnen verzekeren, dat dit plan werkelijk zal doorgaan.

— Tusschen de ministerieële Parijsche *Patrie* en het Oostenrijksche regeringsblad, de *Wiener Zeitung*, is in den jongsten tijd op vrij schamperen toon eenig twistgeschrijf over onderscheiden staatkundige aangelegenheden gewisseld. Laatstelijk had het Parijsche blad zich omtrent de Oostenrijksche politiek aldus uitgelaten: „Wanneer men zich ten doel stelt in Konstantinopel de wet voor te schrijven, de vrijheid der Donauvaart in spijt van den wil der Parijsche Konferentie te monopolizeeren, in de Donau-Vorstendommen een Oostenrijksch protektoraat in de plaats van het Russische te stellen, Italië te overheerschen, in Frankfort den meester te spelen, aan de Duitsche bondsvestingen midden in den diepsten vrede oorlogsbezettingen op te dringen, het Tolverbond te vernietigen, eindelijk Midden-Europa aan den schepter van het Huis Habsburg te onderwerpen; — dan zal het ons wel vergund zijn af te wachten of de uitkomst deze politiek van Oostenrijk zal regtvaardigen.

Het Weener regeringsblad van den 19 dezer antwoordt op dezen aanval het volgende:

„Oostenrijk stelt niet de wet in Konstantinopel, maar het handhaaft er onveranderlijk het Europeesche en op verdragen berustende beginsel der zelfstandigheid en integriteit van het Turksche rijk; het verzet zich tegen pogingen, die openlijk of in het verborgene, met geweld of door middel van verkeerde inblazingen, het bestaan van dat rijk bedreigen of ondermijnen; het ondersteunt de Porte met zijnen raad, opdat zij de plegtig aangegane verbindtenissen nakome; het dringt aan op de vervulling dier verpligtingen, zonder zich aan te sluiten aan degenen, welke evenzeer dien eisch doen, maar te gelijkertijd alles ondernemen wat zijne vervulling onmogelijk moet maken.

„Oostenrijk monopolizeert niet de scheepvaart op den Donau, maar het heeft die overeenkomstig de bepalingen van het Weener Kongres en van het Parijsche traktaat vrijgelaten; en het stelt zijne soevereiniteit tegenover de pogingen dergenen, die den inhoud en het regt der verdragen, het volkenregt van Europa, aan een diktatorialen wil ondergeschikt zouden willen maken.

„Oostenrijk wil in de Donau-vorstendommen het protektoraat van Rusland niet door het zijne vervangen; maar het kan het kollektieve protektoraat niet in dien zin opvatten, dat daardoor de banden zouden mogen losgerukt worden, welke die gewesten tot nog toe aan de Porte hebben vastgehecht; het bedriegt zich niet omtrent den aard en de strekking der organizatie, welke thans aan de Vorstendommen gegeven is, maar het heeft de schikking, waaruit het nieuwe statuut is voortgevloeid, aangenomen, en het zal dit werk naar vermogen beschermen tegen degenen, die zijne voltooijing slechts schijnen afgewacht te hebben, om terstond tot verbreking der overeenkomst door middel van geweld en omwenteling aan te moedigen.

„Oostenrijk wil Italië niet overheerschen; maar het verzekert zich een regtmatigen invloed op de lotgevallen van het schiereiland door den eerbied, dien het voor de waardigheid en onafhankelijkheid van zijne regeringen betoont; door het zorgvuldig onderhouden der vriendschappelijke betrekkingen, waarin het tot dezen staat. Van die betrekkingen maakt het gebruik tot het wisselen van gedachten over onderwerpen van administratie betreffende de Staten des schiereilands, maar het dringt zijne denkbeelden niet op, noch doet ze vergezeld gaan van dwangmaatregelen. Het raadt het invoeren van verbeteringen aan, maar het prikkelt niet de revolutionnaire hartstogten, om door hunne hulp tot de heerschappij te geraken.

„Oostenrijk dringt in den vrede aan de Duitsche bondsvestingen geene oorlogsbezettingen op; het speelt den meester niet te Frankfort, het zoekt geenszins het Tolverbond te ontbinden, het wil Midden-Europa niet aan zijnen schepter onderwerpen; maar het staat onder de Grondwetten van den Duitschen Bond en leeft die getrouwelijk na; het ziet in elken der bondgenooten zijn gelijke, en beschouwt deze gelijkheid van regten als den besten waarborg voor het duurzaam bestaan van het Duitsche Statenverbond, dat het hart van Europa is, en welks instandhouding de eerste en voornaamste pligt van elk zijner leden is.

„De politiek van Oostenrijk is geene politiek van aanranding, geene politiek van verovering, geene politiek van eeuwigdurende onrust, geene politiek van heimelijke woelingen, geene politiek van gewapenden vrede. Dat weet Europa, en niet aan Oostenrijk wijt het de onophoudelijke vrees waarin het leeft; niet aan Oostenrijk wijt het dat de internationale betrekkingen nog niet weder teruggekeerd zijn, door wier regelmatigheid en duurzaamheid het in weerwil van velerlei en van groote verwikkelingen eenen diepen vrede van bijkans veertig jaren genoten heeft.

„Wat Oostenrijk wil, is de zaak der maatschappelijke orde, de zaak der onafhankelijkheid van de onderscheiden Staten, de getrouwe en naauwgezette naleving der traktaten, de handhaving der territoriale afbakeningen die door de bestaande verdragen vastgesteld en de voorwaarden van het Europeesche evenwigt zijn. Oostenrijk wil geene vergrooting van gebied, maar wat het wil, dat is de verdediging van wat het bezit en bescherming zijner wettige belangen"

BERLIJN, 23 Sept. Het voorbeeld, door Borsig gegeven toen in zijne fabriek de duizendste lokomotief was voltooid, vindt navolging. De hofsmid Arnheim geeft heden aan al zijne werklieden, 200 in getal, en hunne vrouwen en kinderen een groot feest, ter gelegenheid dat in zijne werkplaatsen de drieduizendste brandkast is vervaardigd.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 Sept. De Septemberfeesten zijn heden begonnen.

— De bereids aangekondigde brochure van Proudhon is onder den titel van *La Justice poursuivie par l'Eglise* in druk verschenen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 September.

ONDERTROUWD (23 Sept.): P. Lingeman, Johsz. met A. H. van West. - J. P. Heeren de Bel met H. J. Herman. - J. Heins, van Bodenheim, bij Mainz, met D. Caspers.

GETROUWD (23 Sept.): Th. Meltzer met W. Voorloop. - L. W. R. Mack, van Brunswijk, met C. J. E. de Soet.

OVERLEDEN (24 Sept.): A. M. Onderberg, geb. Kooper, 27 jaren.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 24 Sept. België 2½ pc. 56⅞ g; 4½ pc. 99⅜ g; Metal. 80⅝ g; Nation. 81⅜; Spanje 1¼ pc. 29⅜ g; 3 pc. 40⅝ g.

PARIJS, 24 Sept. Rente kont. 4½ pc. 96.25, op tijd 3 pc. 72.75; Fr.-Oost, Spoorw. 671; Spanje 1½ pc. 29¾; 3 pc. 41; Rom. Leening —.

MADRID, 23 Sept. Spanje 3 pc. 41.45; 1½ pc. 30.35.

LONDEN, 24 Sept. Cons. 97⅜; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 21⅞; 4½ pc. Peru 91¼; 3 pc. id. 73½; 4½ pc. id. doll. bonds 76½; Grenada uitgest. 5⅞; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela 40; 2¼ pc. id. 15¼; 5 pc. Port. 46¾; 3 pc. Spanje 46⅜; 1½ pc. id. 30; Amortiz. 11½; Coupons 5⅞; 4½ pc. Russen 100⅜; 5 pc. id. 111⅛; 2½ pc. Holland 66¼; 4 pc. id. 102¼; Illinois-Shares 76½; id. 7 pc. Oblig. 82; Sardinië 92⅞.

WEENEN, 24 Sept. Metall. 5 pc. 82⅞; Nation. 83⅜; Bank-Aktiën 950; Noord-Bahn akt. 175; Credit Anst. 249; O.-Fr. Spoorw. akt. 267; Saltzb. 100½; Lomb. Venetiaans. 104; Wissel op Londen 3/m. 10.01; Goud 6; Zilver 1¼.

BERLIJN, 24 Sept. Stieglitz 5de serie 103¾; 6de id. 108¼; Rusland 5 pc. 110; Pruiss. Staats. 4½ pc. 101; Diskonto 4.

HAMBURG, 24 Sept. Mexikanen 5, Spanje 3 pc. 38⅛; 1½ pc. 28⅛, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank 98, Noord-Duits. bank 88½, Wissel op Londen kort 13.05½; 3/m. 13.07, Amsterd. 13.05½, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 24 Sept. Metalliek 5 pc. 80¾, Spanje 3 pc. 40, 1½ pc. 29½, Wissel op Londen 117⅞, Weenen 116⅞, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 4.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		24 SEPT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 ″		″		
Nederl, Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64 13/16	″	64 15/16	64 15/16
Dito Dito	3 ″	76⅞	″		
Dito Dito	4 ″	98⅞	″		
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″	94½	″		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ ″	142⅛	″	142½	142¼
Oost-Ind. Leening	4 ″	98⅜	″		
Aand. Holl. Spoorweg			″		
Leening idem	4½ ″	100	″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″		″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1½ ″	29 7/16	″	29 9/16	29½
Dito	3 ″	45⅞	″	46	
Dito Binnenlandsche	3 ″	40⅜	″	40 9/16	40⅝
Amortisable Schuld		11⅝	″	11 13/16	11⅝
Bewijzen Coupon		6	″		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			″		
Portugal, Obligatiën	3 ″	46 15/16	″	47	
Dito 1856	3 ″	45 13/16	″	45⅞	
Uitgestelde			″		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	106½	″		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	104¼	″		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	91¾	″	92¼	
Dito bij idem 1840	4 ″		″		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″		″		
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	98¼	″		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	101 15/16	″	102	
Dito Adm. te Hamburg	5 ″	99¼	″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4½ ″		″		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″		″		
Spoorweg Aktiën	5 ″		″		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157	″		
Obligatiën	4 pCt.		″		
Pruissen, Oblig.	4½ ″	99	″		
Aandeelen 1854	3½ ″	209½	″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″		″		
Dito dito	4 ″	62½	″		
Dito Metalliek	5 ″	76⅞	″	77¼	77
Dito Rente Amsterdam	5 ″	87	″		
Dito Nationale 1854	5 ″	77¾	″	77 15/16	77⅞
Dito dito	2½ ″	39 5/16	″	39½	39 7/16
Weener Bankaktiën	*f*	1112	″		
Dito Aand. fl. 250, 1839	″	393	″		
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	326	″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rotschild*	5 ″		″		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braz Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	100	″		
Dito 1839 van £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ ″ 100	5 ″		″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4½ ″		″		
Dito te Parijs	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″		″		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	1¾ ″		″		
Dito Uitgestelde	2¼ ″	13 11/16	″		
Grenada, Obligatiën	3¼ ″	19½	″	19 9/16	
Dito Uitgestelde		5⅞	″		
Mexiko, dito	3 ″	20½	″	20⅝	20⅝
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*	785	″		
Dito dito Lr. B	″	895	″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		″		
Amerik. Bank-Aktiën			″		
Illinois Spoorw. Aandeelen			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	84⅝	″		
Louisiana	5 ″		″		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 ″		″		

Russische Spoorweg doorgef. 249½.

Bij eenigzins trage affaires waren echter van Binnenlandsche fondsen de 2½ pCt. iets gunstiger gestemd. Handel-Maatschappij daarentegen minder gewild. Van de Buitenlandsche waren de Oostenrijksche mede iets minder geanimeerd. De overige sluiten nagenoeg als gisteren.

De Nederlandsche Bank heeft op gisteren de renten der Beleeningen op Effekten en Goederen met ½ pCt. verminderd, die der Diskonto is op dezelfde prijs gebleven.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55¾	2/m. Livorno	f 39⅛
Zigt „	„ 56¼	„ Napels	„ 80½
2/m. Bordeaux	„ 55⅝	„ Petersburg	„ 1.72
½/m. „	„ 56	6/w. Weenen	„ 34⅜
3/m. Madrid	„ 237	„ Augsburg	„ 35½
„ Cadix	„ 239	„ Frankfort	„ 99
„ Sevilië	„ 236	2/m. Hamburg	„ 34 15/16
„ Bilbao	„ 236	Zigt „	„ 35 1/16
„ Lissabon	„ 40½	2/m. Londen	„ 11.70
„ Porto	„ 40½	Zigt „	„ 11.77½
2/m. Genua	„ 45¾	Rotterdam	„ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 24 Sept.

Tarwe en Rogge tot vorige prijzen met weinig handel, verkocht van Tarwe: 133 ℔ b. Poolsche f 328; 130 ℔ mindere dito f 300.

Van Rogge: 126 ℔ Pruiss. f 188; 120 ℔ Archangel f 180.

Garst prijshoudend: 114 ℔ Deensche f 175.

Boekweit onveranderd: 118 ℔ n. Amersf. f 178; 121, 124, 128 ℔ n. Holst. f 190, 195, 210.

Op 9 vaten Olie: Röbs 74; in Okt. ek. 75 £. *Raapolie* op 6/w. f 42¾; Vliegend f 41½; in Mei ek. f 43½ a ¼; Okt. f 41¾ a ½, ¾; Nov. f 42½ a ¼, ½; Dec. f 43¼ a 2¾, f 3. *Lijnolie* op 6/w. f 33; Vliegend f 31¾; in Maart ek. f 33; April f 33 a ¼; Mei 33¼; Okt. f 31½; Nov. f 32¼ a 2, ¼; Dec. f 32½ a ¼, ½. *Hennepolie* op 6/w. f 39¼; Vliegend f 38.

DELFT, 23 Sept. Heden zijn de prijzen der Boter alhier geweest: 1e kwal. f 62 a 65; 2e dito f 59 a 61; 3de kwal. f 54 a 58.

SCHIEDAM, 24 Sept. Van Rogge verkocht: 146/2 ℔ Pernau f 220 6/w. — Gerst: 129/2 ℔ Libau f 193 6 w.; 129/2 ℔ Koersche f 188 6/w.; 131/2 ℔ Reval f 195 kt.; 128/2 ℔ Koersche f 186 6/w. — Moutwijn f 16,50, Jenever f 22,—; Amst. Proef f 28,25; per Ned vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 0,80 per ketel.

MIDDELBURG, 23 Sept. Puike jarige Zeeuwsche Tarwe f 8,50, mindere f 8,25. nieuwe dito bij uitzoeking f 8,50, gewone f 8,25 a 8; Walchersche dito f 9,25, mindere f 9 a f 8,75; nieuwe dito voor de zaai f 9,50, gewone puike soorten f 8,75, 8 a 7,75 de mud. — Rogge: puike voor de zaai f 6,75, puike Bak dito f 6,50, mindere f 6,25 de mud. — Gerst: puike Winter f 5,40 a 5,25, Zomer dito f 5,25 en 5,20 en extra zware bij uitzoeking f 5,50 gekocht. — Walchersche Witteboonen hadden grage koopers tot f 1 per mud lager, men kocht dezelve gaarne aan f 12; dito Bruineboonen aan f 12 gekocht. — Walchersche puike goed kokende Groene Erwten werden aan f 10,50 en 10,75, groote dito f 12 a 12,25 gekocht. — Koolzaad f 12,75 tot 14 naar deugd. — Raapolie f 43; Patentolie f 45,25; Lijn-olie f 35,50 per vat op 6 weken, op kontant f 1 per vat lager. — Raapkoeken f 95 per 1040 stuks, harde Lijnkoeken f 13 per 104 stuks.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 24 Sept. Ruald, Angelina, Nantes.
HELVOET, 24 Sept. Planter, Bengalen, New-York.
BROUWERSHAVEN, 24 Sept. Lind, Anna Busch, Messina n. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 24 Sept. Ondine (st.), Bordeaux.
HELVOET, 24 Sept. De Vries, Zephir, Brouwershaven en Batavia.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 24 September 8 p. 5 duim.
KEULEN, 24 „ 5 vt. 6½ „

Advertentiën.

(601) Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, over welker bezit wij ons slechts weinige oogenblikken mogten verheugen, M. H. C. VAN BASTEN BATENBURG, geliefde Echtgenoot van
OLDENZAAL, Dr B. J. C. ESSINK.
19 September 1858.

(604) Den 17den dezer overleed te *Chaudfontaine*, voorzien van de H. H. Sacramenten, mijn jongste Zoon MARIANUS PETRUS VAN ROER, Echtgenoot van Wijlen MARIA HERMANS, in den ouderdom van ruim 40 jaren, nalatende drie nog jeugdige Kinderen.
GRAVE, WED. L. VAN ROER,
23 September 1858. VAN DEN BERGH.
Eenige Kennisgeving.

(600) Een **R. C. HULPONDERWIJZER**, van goede getuigschriften voorzien, bekend met de Muzijk en de allereerste beginselen van het Fransch, zag zich gaarne geplaatst aan eene school, waar goede gelegenheid bestaat, om zich in genoemde taal te bekwamen. Adres *franco* onder letter B. aan J. VAN LINDERT, Boekhandelaar te Cuyk.

(603) Door sterfgeval wordt tegen November verlangt, voor een klein Huisgezin, bij een eenig Heer zonder kinderen, eene fatsoenlijke **Huishoudster.** Vereischte zijn: R. C., van middelbare leeftijd en onbesproken van gedrag. Men gelieve zich onder *franco* brieven te adresseren onder letter X aan het Bureau dezer Courant.

Brabender's Verbeterde Alizarin-Inkt

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan, ze vloeit gemakkelijk uit de Pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copieer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 Cts. het Glazen Tonnetje.

Roode en blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het Fleschje 20 Cts.

J. ALEXANDERS

RESERVOIR-PEN

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven.

Het ½ gros-doosje 75 Ct.

Ook zijn weder voorhanden de zoo gezochte **GILLOTT'S CORRESPONDENTIE-PENNEN** N°. 382 of driegaatjespen, verder N°. 417 en N°. 0118, in ¼ gros-doosjes gepakt.

Te verkrijgen in het Hoofddépôt **VERKOOPHUIS** en in zijne bekende Dépôts in de Provinciën.

(602)

De Zalf en Pillen van Holloway doen verbazende uitwerking ingeval van *brandwonden*. E..... Z...., te *Maastricht*, had zich met kokend water deerlijk gebrand. Hare regterzijde en been vooral waren in een beklagenswaardigen toestand. Op het oogenblik van het toeval had men een middel aangewend, waardoor het vleesch tot op het been zich afschilde. Men riep vervolgens geneeskundige hulp in, doch al spoedig was haar toestand hopeloos. Een vriend die haar bezocht, en wiens been door de zalf en pillen van Holloway genezen waren, beval haar dezelven aan, zij volgde dien raad op, en in veertien dagen tijds was zij genezen, en heeft uit erkentelijkheid hare genezing aan den professor Holloway schriftelijk medegedeeld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50,
Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. 251 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment*. (327)

In den Boekhandel van C. L. VAN LANGENUYSEN, is verkrijgbaar:

Voor Ouders, Onderwijzers en wie verder met de opvoeding der jeugd belast zijn:

Dr. J. A. STAPF'S **Opvoedingsleer, in den geest der Katholieke Kerk.** Naar de derde Hoogduitsche uitgave, vrij bewerkt en met aanteekeningen verrijkt, door TH. BROUWER, Deken en Pastoor te Arnhem, voorzien van eene aanprijzende goedkeuring. Een boekdeel in gr. 8° van ruim 350 bladz. Prijs f 1.80 in plaats van f 2.60.

Dit werk behoeft geene aanprijzing bij hen, die den Schrijver en Vertaler kennen. De Hollandsche uitgave is vooral daarom meer aan te bevelen, wijl die door den Vertaler met belangrijke Aanteekeningen voorzien en naar de behoefte van ons land is ingerigt. Uit eene korte opgaaf van den inhoud des werks, zal men er beter over kunnen oordeelen:

Over 's menschen bestemming, de menschheid zoo als zij zijn moet en zoo als zij is. — Wat is opvoeding? zij moet godsdienstig zijn. — Wie is geschikt voor de opvoeding? zij is eene wetenschap en eene kunst, nuttig en noodzakelijk. — De belangrijkheid der bepaalde vormleer. — De opvoeding zij algemeen, harmonisch, overeenkomstig de bijzondere geaardheid des kinds; zij moet vroeg begonnen worden, doch overeenkomstig zijn met der kinderen leeftijd. — De opvoeding zij trapsgewijze en grondig, zij wordt bevorderd door voortgezette oefening en leiding der jeugdige krachten; door opgeruimdheid bij de kinderen te bewaren en hen behoorlijk bezig te houden de hoofdzaak blijft altijd kinderlijke godvruchtigheid. — Verwijdering van gevaarlijke voorwerpen, waarschuwingen, bedreigingen en straffen. — Ondekking en genezing van sommige gebreken. — Aanleiding tot verdere zelfontwikkeling.

Bijzondere Opvoedingsleer. Ontwikkeling des Ligchaams.

Nut der natuurlijke opvoeding. — Grondslag — Behoeding voor gevaren. — Middel tegen het verwennen en vertroetelen. — Verstandige harding. — Zuivere lucht. — Gezond voedsel. — Kleeding. — Woning. — Zindelijkheid. — Beweging en rust. — Gymnastische oefeningen. Een woord over industrie- of werkscholen. gebruik der voeten; vorming der zintuigen en de spraakwertuigen, uitwendige vorm des ligchaams, genezing van natuurlijke gebreken enz.

Vorming der intellectueele vermogens.

Verdeeling der geestvermogens. — Omvang en gewigt der intellectueele vermogens. — Algemeene wenken betrekkelijk de intellectueele vorming. — Positive vormleer. — Trapsgewijze ontwikkeling der geestvermogens. — Vorming van het uit- en inwendige aanschouwingsvermogen. — Vorming des verstands, van het voordeel, der rede, van het geheugen. — Grenzen en maatregelen van voorzigtigheid, enz. enz.. Voorts wordt nog breedvoerig behandeld: de vorming van het gevoel en begeervermogen, te veel om te noemen. — Hoe de zedelijkheid der kinderen middelijk, hoe regtstreeks en onmiddellijk kan bevorderd worden; hoe de kweekeling van zijne zedelijke gebreken kan genezen worden; hoe er op den leerling moet gewerkt worden, opdat hij bij zijne intrede in de wereld zelfs aan zijne verdere ontwikkeling en vorming trachte werkzaam te zijn. — Over het onderwijs. — Keus der leerstof. — Over den vorm van het onderwijs. — Over de voornaamste middelen tot verdere ontwikkeling en eigene vorming der leerlingen. — Over de verkeering met menschen. — Over lectuur, enz.

Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij.

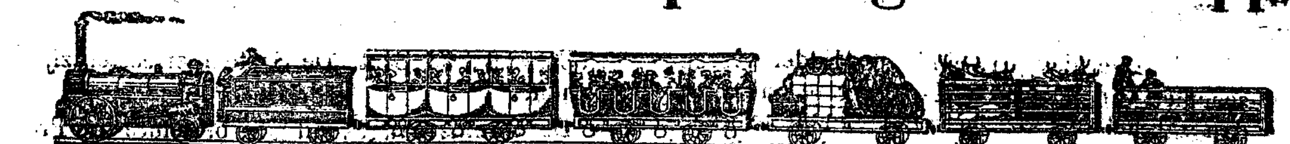

WINTERDIENST. — AANVANG 1 October 1858.

Van *Amsterdam* naar *Rotterdam*.

Vertrek van AMSTERDAM.	HAARLEM. aankomst.	HAARLEM. vertrek.	LEIDEN.	'S HAGE. aankomst.	'S HAGE. vertrek.	DELFT.	SCHIEDAM.	Aankomst te ROTTERDAM.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
†8,—	8.29				8,30	8,48	9, 8	9,15
8,30	8,58	9, 3	10, 6	10,36	10,41	10,59	11,19	11,30
11,30	11,58	12, 3	1,—	1,28	1,33	1,53	2,13	2,20
					3,44	4, 4	4,23	4,30
4,30	5,—	5, 5	6, 9	6,38	6,43	7, 3	7,23	7,30
7,30	7,59	8, 4	9, 8	9,37	9,42	10, 3	10,23	10,30

Van *Rotterdam* naar *Amsterdam*.

Vertrek van ROTTERDAM.	SCHIEDAM.	DELFT.	'S HAGE. aankomst.	'S HAGE. vertrek.	LEIDEN.	HAARLEM. aankomst.	HAARLEM. vertrek.	Aankomst te AMSTERDAM.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
							†8,57	[illegible]
7,30	7,38	7,58	8,18	8,23	8,57	9,56	10, 1	[illegible]
9,45	9,53	10,13	10,30					
11,40	11,48	12, 8	12,26	12,31	1, 4	2, 2	2, 7	[illegible]
3,35	3,43	4, 3	4,21	4,26	4,59	5,56	6, 1	[illegible]
6,30	6,38	6,58	7,18	7,23	7,58	8,56	9, 1	[illegible]
9,30	9,38	9,58	10,15					

(†) Na 14 December loopen geene Haarlemsche Lokaaltreinen.
De TELEGRAAFKANTOREN zijn op alle Hoofdstations gedurende den geheelen dag geopend.
NB. WINTERDIENST-BILLETTEN zijn verkrijgbaar aan alle Stations, Halten en Bestelkantoren. (Prijs 2 Cts.)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.